

Miltä elinympäristöjen heikkeneminen näyttää Suomen kannalta? Viestejä päätöksentekoon?

Luontopaneelin ja Ympäristötiedon foorumin seminaari 28.5.2018

Johanna Niemivuo-Lahti,
maa- ja metsätalousministeriö

Luontopaneeli kehottaa toimintaan!

- Raporttien tulokset äärimmäisen huolestuttavia.
- Maailmanlaajuisesti elinympäristöissä tapahtuvat muutokset vaikuttavat myös Suomeen; Suomessa viestit vakavasti huomioon.
- Katseet kohdistettava **ratkaisuihin!**
- **MIKÄ** on Suomen rooli?
MIKÄ on MMM:n rooli?
- **MILLAISIN** ratkaisuin ja **MILLAISIN** viestein MMM lähestyy asiaa:
MITEN Suomessa voidaan edistää elinympäristöjen säilymistä, luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluita?

Kuva: Pixabay

Elinympäristön heikkeneminen – vaikutuksia Suomessa?

Raportit osoittavat, että **MMM:n toimialan** näkökulmasta

- **vaikutukset ulottuvat** ruokaturvaan, turvalliseen juomaveteen, uusiutuviin luonnonvaroihin (mm. metsät, kalat), laajasti luontoon (mm. kosteikot) ja lajeihin, ekosysteemipalveluihin, ml. uhkat liittyen ilmastonmuutokseen (mm. ääri-ilmiöinä tulvat), haitallisiin vieraslajeihin jne.;
- **tarve varmistaa** puhtaan, laadukkaan ja turvallisen ravinnon ja veden sekä luonnonvarojen vastuullinen käyttö, sekä
- **tarvetta korvata** uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttö uusiutuvilla vastuullisen bio- ja kiertotalouden ratkaisuilla; luonnonvaroja ei tuhjata, vaan niitä käytetään ja kierrätetään tehokkaasti.

Katse ratkaisuihin! – Viestejä päätöksentekijöille Suomessa 1/4

Varmistetaan puhdas, turvallinen ja laadukas ruoka:

- **Varmistetaan** kotimaisen ruoan tuotannon jatkaminen, ml. **lähiruoka**.
- **Varmistetaan jäljitettävyys** aina tuotantotilalle asti; lisää ruuan turvallisuutta, ja läpinäkyvä tuotantoketju takaa, että tuotteen alkuperään ja laatuun voi luottaa.

Varmistetaan turvallisen juomaveden saanti:

- **Hallitaan** koko ketjun riskit; parannetaan ja ylläpidetään vesiekosysteemi- en tilaa. Luonnon vesien tila käsi-kädessä puhtaan juomaveden kanssa.
 - **Pidetään** kunnossa juomaveden hankintavesistöt; **käytetään** olemassa olevaa riskien hallintaohjelmaa kaikissa vesilaitoksissamme sekä käytetään olemassa olevaa jätevesien käsittelyn riskienhallinta- työkalua. **Kasvatetaan** kansainvälisesti tietoisuutta; esim. Vietnam.

Katse ratkaisuihin! – Viestejä päätöksentekijöille Suomessa 2/4

Kehitetään monipuolisesti monimuotoisia metsiä:

- **Vahvistetaan** entisestään Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman METSO 2014 – 2025 toimeenpanoa (YM:n kanssa).
 - **Edistetään** aktiivisesti kestävästi tuotettujen puupohjaisten tuotteiden käyttöä ja kehittämistä, mm. muovia korvaamaan kestäviä tuotteita.
 - **Ennallistetaan** ensisijaisesti monimuotoisuuden näkökulmasta erilaisia kohteita: esim. hoitamalla lehtoja, turvaamalla lehtipuiden uudistumista, lisäämällä kuolleen puun määrää (Pohjois-Suomessa), uudistamalla metsätaloudellisesti kannattamattomia soita, hoitamalla perinnemaisemia.
- Kehitysyhteistyössä vaikuttavimpia laaja-alaiset metsityshankkeet.

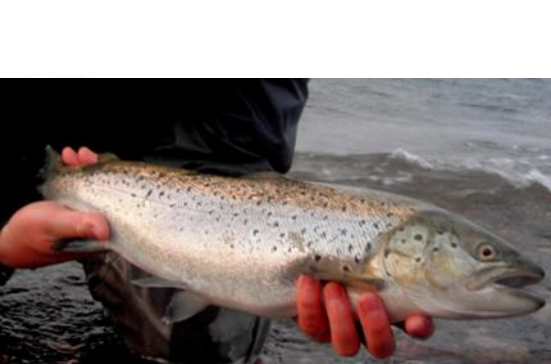

Katse ratkaisuihin! –

Viestejä päätöksentekijöille Suomessa 3/4

Turvataan vesiluonnon ja uhanalaisten (kala)lajien säilyminen:

- Hallituksen vaelluskaloja koskeva kärkihanke **tärkeä avaus**; **Tarvitaan** laaja-alainen ohjelma kala- ja muun vesiluonnon toimien yhteensovittamiseksi, ml. lisätoimenpiteitä vaelluskalakantojen elvyttämiseksi.
- **Lisätään** kalastuslakiin uhanalaisten kalojen laittoman pyynnin sanktioarvo; kullekin kalalajille määritellään rahallinen arvo.
- **Asetetaan sopimuksilla** (ELYt ja vesialueiden omistajat) sekä **lupaehdoilla** (MH) saimaannorppia suojelevat kalastusrajoitukset uusille lisääntymisalueille.

Katse ratkaisuihin! – Viestejä päätöksentekijöille Suomessa 4/4

Edellytetään yhteistyöhankkeita kosteikkojen turvaamiseksi:

- **Lisätään** tehokkaasti laaja-alaista **yhteistyötä**; esim. MMM:n ja YM:n yhteinen hanke kosteikkolintulajien elinympäristöjen suojelemiseksi.

Torjutaan haitallisten vieraslajien leviäminen:

- **Tehostetaan** nykyisen lainsäädännön toteuttamista, täydennetään haitallisten vieraslajien luetteloita sekä **lisätään tietoisuutta** entisestään (ml. matkailu, internetkauppa); **osallistetaan** kaikki toimijat mukaan (ml. Vieraslajiasioiden neuvottelukunta).

Suomi - Katse tulevaisuuteen

➤ Varmistetaan tietoisuuden kasvu, yhteistyö ja yhteinen vastuu:

- **Vahvistetaan** tietoisuutta; ratkaiseva pohja ratkaisuille.
- **Ohjataan** tiedolla valintoihin; kaikki tekevät valintoja, vastuu kaikilla kuluttajilla. Asenteet ovat muuttumassa.
- **Valtavirtaistetaan**; varmistetaan entistä tiiviimpää yhteistyötä kaikkien välillä, sisällytetään tavoitteet kansalliseen lainsäädäntöön, strategioihin, ohjelmiin, linjauksiin...
- **Luodaan** konkreettisia toimenpiteitä.

➤ Nuoret ovat tulevia päätöksentekijöitä: tutkimus, tietoisuuden kasvattaminen, **koulutus**, ...

- **Varmistetaan mahdollisuudet** entistä parempiin ratkaisuihin.

Luontopaneeli kehottaa toimintaan!

Kuvat: MMM:n kuva-arkisto

